

The background of the cover is a complex, abstract design. It features concentric circles and arcs in shades of blue and grey. Overlaid on these are various geometric shapes, including rectangles and circles, some of which are outlined in black. Arrows of different sizes and orientations are scattered throughout, suggesting a sense of movement or flow. In the center, there is a prominent orange and yellow circular graphic that resembles a stylized sun or a data visualization. Below this central graphic is a cluster of blue squares arranged in a circular pattern. The overall aesthetic is technical and modern, with a focus on geometric forms and a cool color palette accented by the central warm tones.

SCIENCE AND EDUCATION

ISSN 2181-0842

VOLUME 3, ISSUE 10

OCTOBER 2022

SCIENCE AND EDUCATION

SCIENTIFIC JOURNAL

ISSN 2181-0842

VOLUME 3, ISSUE 10

OCTOBER 2022

www.openscience.uz

Executive Secretary

Tusmatova Nozima Inomovna

Editorial board

Z.Yaxshieva

Jizzakh State Pedagogical Institute, Doctor of Chemical Sciences

S.Sangwa

African Leadership University, Doctor of Business Administration

S.Otakulov

Jizzakh Polytechnic Institute, Doctor of Physical and Mathematical Sciences

M.A.S.Khasawneh

King Khalid University, Special Education, PhD

Sh.Akramova

Military-technical Institute of the National Guard, Doctor of Pedagogical Sciences

E.M.Colocassides

College of Tourism & Hotel Management, Doctor of Science in Communication

B.Sultonov

Tashkent Pharmaceutical Institute, Doctor of Technical Sciences

Ya.L.Chemyavskaya

Tyumen State Medical University, Candidate of Philological Sciences

A.Sidiqov

Tashkent Institute of Chemical Technology, Doctor of Chemical Sciences

W.B.Vidona

Edo State University, Anatomy, PhD

B.Kucharov

Institute of General and Inorganic Chemistry of the Academy of Sciences, Doctor of Technical Sciences

I.Eshmetov

Institute of General and Inorganic Chemistry of the Academy of Sciences, Doctor of Technical Sciences

M.Abdullaev

Andijan State University, Doctor of Historical Sciences

Z.Tojjeva

National University of Uzbekistan, Doctor of Geographical Sciences

N.Jiyanova

Tashkent Financial Institute, Candidate of Economic Sciences

X.Qobulov

Tashkent Financial Institute, Candidate of Economic Sciences

A.Nabiev

Tashkent Institute of Chemical Technology, PhD in Technical Sciences

A.Turgunbaeva

Namangan State University, PhD in Psychological Sciences

B.Xaynazarov

National University of Uzbekistan, PhD in Historical Sciences

M.Voxidova

Tashkent State Institute of Oriental Studies, PhD in Economics

A.Rahmonov

Republican Scientific-Practical Center, PhD in Pedagogical Sciences

G.Ochilova

Karshi Institute of Engineering and Economics, Candidate of Philosophical Sciences

B.Omonov

Karshi State University, PhD in Philosophical Sciences

O.Axmedova

Bukhara Institute of Engineering and Technology, PhD in Technical Sciences

G.Jumanazarova

Jizzakh State Pedagogical Institute, Doctor of Philological Sciences

T.Sabirjanov

Fergana Polytechnic Institute, Candidate of Technical Sciences

Sh.Ismoilov

Tashkent State Law University, Doctor of Sciences in Law

M.Rakhimov

Tashkent State Law University, Doctor of Philosophy in Law

L.Rakhimkulova

Tashkent State Law University, Doctor of Philosophy in Law

A.Sultonov

Jizzakh Polytechnic Institute, PhD in Economics

B.Safarov

Bukhara Institute of Engineering and Technology, PhD in Technical Sciences

J.M.Sasan

PAU Excellencia Global Academy Foundation, Inc., Professional Education

H.Toshov

National University of Uzbekistan, PhD in Chemistry

I.Davletov

Urgench State University, Doctor of Physics and Mathematics

F.Kholmurotov

University of Social Development, PhD in Economics

Mas'ul kotib

Tusmatova Nozima Inomovna

Tahririyat

Z.Yaxshieva

Jizzax davlat pedagogika instituti, kimyo fanlari doktori

S.Sangwa

African Leadership University, Doctor of Business Administration

S.Otaqulov

Jizzax politexnika instituti, fizika-matematika fanlari doktori

M.A.S.Khasawneh

King Khalid University, Special Education, PhD

Sh.Akramova

Milliy gvardiya harbiy-texnik instituti, pedagogika fanlari doktori

E.M.Colocassides

College of Tourism & Hotel Management, Doctor of Science in Communication

B.Sultonov

Toshkent farmatsevtika instituti, texnika fanlari doktori

Ya.L.Chemyavskaya

Тюменский государственный медицинский университет, кандидат филологических наук

A.Sidiqov

Toshkent kimyo-texnologiya instituti, kimyo fanlari doktori

W.B.Vidona

Edo State University, Anatomy, PhD

B.Kucharov

Fanlar akademiyasi Umumiy va noorganik kimyo instituti, texnika fanlari doktori

I.Eshmetov

Fanlar akademiyasi Umumiy va noorganik kimyo instituti, texnika fanlari doktori

M.Abdullayev

Andijon davlat universiteti, tarix fanlari doktori

Z.Tojjeva

O'zbekiston milliy universiteti, Geografiya fanlari doktori

N.Jiyanova

Toshkent moliya instituti, iqtisod fanlari nomzodi

X.Qobulov

Toshkent moliya instituti, iqtisod fanlari nomzodi

A.Nabiyev

Toshkent kimyo texnologiya instituti, texnika fanlari PhD

A.Turgunbayeva

Namangan davlat universiteti, psixologiya fanlari PhD

B.Xaynazarov

O'zbekiston milliy universiteti, tarix fanlari PhD

M.Voxidova

Toshkent davlat sharqshunoslik instituti, iqtisodiyot fanlari PhD

A.Rahmonov

Respublika ilmiy-amaliy markaz, pedagogika fanlari PhD

G.Ochilova

Qarshi muxandislik-iqtisodiyot instituti, falsafa fanlari nomzodi

B.Omonov

Qarshi davlat universiteti, falsafa fanlari PhD

O.Axmedova

Buxoro muxandislik-texnologiya instituti, texnika fanlari PhD

G.Jumanazarova

Jizzax davlat pedagogika instituti, filologiya fanlari doktori

T.Sobirjonov

Farg'ona politexnika instituti, texnika fanlari nomzodi

Sh.Ismoilov

Toshkent davlat yuridik universiteti, yuridik fanlari doktori

M.Rahimov

Toshkent davlat yuridik universiteti, yuridik fanlari falsafa doktori

L.Rahimkulova

Toshkent davlat yuridik universiteti, yuridik fanlari falsafa doktori

A.Sultonov

Jizzax politexnika instituti, iqtisodiyot fanlari PhD

B.Safarov

Buxoro muxandislik-texnologiya instituti, texnika fanlari PhD

J.M.Sasan

PAU Excellencia Global Academy Foundation, Inc., Professional Education

H.Toshov

O'zbekiston Milliy universiteti, kimyo fanlari PhD

I.Davletov

Urganch davlat universiteti, fizika-matematika fanlari doktori

F.Xolmurotov

Ijtimoiy rivojlanish universiteti, iqtisodiyot fanlari PhD

55.	Кумушой Садриддиновна Темирова Педагогика как особая форма процесса познания	410
56.	Адиба Анваровна Ҳайдарова Систематическое и целенаправленное изучение объектов в педагогике. Обучение использованию личных местоимений при обучении притяжательным прилагательным в 4-м классе	417
57.	Хуршидабону Ғолиб қизи Ражабова Методика работы словарём над аннотированной лексикой начальных классов родного языка	424
58.	Райхоной Саидова, Дилдора Баҳрон қизи Зокирова, Шокири Баҳора Каримзода Анализом структуры педагогике, методология и логики в растущем словарном запасе научного познания	431
59.	Дилшода Фазлиддин қизи Нуритдинова Способы преподавания народного творчества в начальных классах на основе проблемного метода	437
60.	Сарвиноз Турдикул қизи Абдурайимова Способы устранения диалектных слов в речи учащихся начальной школы	445
61.	Oygul To'rayeva Ta'limdagi zamonaviy yondashuvlar asosida maktabgacha ta'lim tizimini rivojlantirish	453
62.	Ойгул Тўраева Бугунги таълим тизимида шарқ мутафаккирларининг педагогик қарашлари ўрни ва аҳамияти	460
63.	Dilshoda Jahongir qizi Haqberdiyeva The role of discourse markers in English learning and teaching	469
64.	Зулфизар Фазиловна Азизова Шарқ маънавиятида миллий тарбия масалалари	476
65.	Nozima Bahtiyorovna Ulug'ova Ijodkorlardagi tasavvur va fantaziya aktyor misolida	483
66.	Zulfakar Education in the view of a philosopher	487
67.	Anvar Ismoilovich To'rayev, Feruz Umidjonovich Hayotov Buxoro vohasi aholisining islom dinini qabul qilishi	499
68.	Жамшид Қулназарович Кучаров, Абдулло Мавлон ўғли Примкулов Сибир ва Бухоро давлатлари ўртасидаги дипломатик муносабатларга доир	505
69.	Аброржон Қахҳорович Азимов Формирование музыкально - эстетического мировоззрения школьников в процессе изучения предметов музыкально - научного цикла	511
70.	Қурбонбой Комил ўғли Арзикулов Музыкально - дидактическая игра как средство развития мышления дошкольников	519
71.	Алихан Акмалович Афраймов Принцип логического мышления педагога, выраженное в понятиях, гипотезах, теориях	526
72.	Комил Бурунович Холиков Бемолли мажор ва минор тоналлигини аниқлашнинг оптимал усуллари ва креативлиги	533
73.	Mahmud Zayniyevich Orziyev, Oxunjon Axmad o'g'li Boboqulov Amir Temur va temuriylar davrida Buxoro shahri taraqqiyotiga oid	540

Amir Temur va temuriylar davrida Buxoro shahri taraqqiyotiga oid

Mahmud Zayniyevich Orziyev

mahmudorziyev@gmail.com

Buxoro davlat universiteti

Oxunjon Axmad o'g'li Boboqulov

mahmudorziyev@gmail.com

Buxoro davlat pedagogika instituti

Annotatsiya: Ushbu maqolada mo'g'ullar hukumronligi davrida Buxoro shahrining bir necha bora vayron etilishi natijasida savdo, iqtisodiy va madaniy hayotdagi ta'siri pasayishi, Amir Temur va temuriylar davrida shaharsozlik rivojlanishiga oid ma'lumotlar keltirilgan.

Kalit so'zlar: Shaharsozlik, varona, mo'g'ullar, elchilar, Ispan elchisi, yahudiylar, savdo-iqtisodiy aloqalar, madaniy markaz, guzar, Ark, Kalobod darvozasi

Regarding the development of the city of Bukhara during the period of Amir Temur and the Timurids

Mahmud Zainiyevich Orziyev

mahmudorziyev@gmail.com

Bukhara State University

Okhunjon Akhmad oglu Babakulov

mahmudorziyev@gmail.com

Bukhara State Pedagogical Institute

Abstract: This article provides information on the decline of Bukhara's influence on trade, economic and cultural life as a result of the repeated destruction of Bukhara during the Mongol rule, and the development of urban planning during the period of Amir Temur and Timurids.

Keywords: Urban development, Varona, Mongols, ambassadors, Spanish ambassador, Jews, trade and economic relations, cultural center, Guzar, Arch, Kalabad Gate

Mo'g'ullar istilosi Movarounnahrda ko'plab shaharlar singari Buxoro shahrini ham vayrona ahvolga kelishiga sabab bo'lgan. Chig'atoy ulusi xonlari hukumronligi davrida ham Buxoro bir necha marta varona ahvolga keltirilgan bo'lib, eng

dahshatlisi 1273 yilgi elxoniylar tomonidan O'rta Osiyoga bostirib kirilishi Buxoroda shaharsozlik madaniyatida uzoq vaqt turg'unlikka uchrashiga sabab bo'lgan[8, 10]. Manbalarda 50 ming kishi qirg'in qilinganligi tilga olinib, yetti yil davomida Buxoroda biror jonzoat yashamaganligi keltirib o'tilgan[7, 130-131]. Bu ma'lumotlardan Buxoro shahrining to'liq vayron qilinganligini anglashiniladi. Mo'g'ullar istilosi va hukumronligi davrida Buxoro shahri bir necha marotaba vayrona ahvolga kelgan bo'lib, Amir Temur hokimiyat tepasiga kelgunga qadar Buxoroning so'nggi bor vayron etilishi 1316 yilda qayd qilinganligining guvohi bo'linadi[2, 59]. Mo'g'ullar davrida bir necha bor vayron etilsada, Buxoro shahri hamisha karvon yo'llari markazida ekanligi va aholisining mashaqqatli mehnati evaziga Movarounnahrning savdo-sotiq, dehqonchilik, hunarmandchilik sohalari rivojlangan, iqtisodiy, siyosiy va madaniy jihatdan markaziy shaharlaridan biri bo'lib qolavergan.

Amir Temurning Movarounnahrda markazlashgan davlat qurish uchun kurashlari davomida ham 1376 yil Yusuf So'fi[9], 1380, 1389 yillarda To'xtamishxonlarning hujumlari davrida Buxoro shahri vayronaga aylantirilgan. Shahar davrning barcha sinovlaridan omon o'tib, qayta tiklangan va avvalgi mavqeini tiklagan. Buxoro shahrini savdo-iqtisodiy munosabatlardagi mavqeini tiklashga Amir Temurning xizmatlari katta bo'lib hisoblanadi. Buxoroni qayta tiklash, shuningdek, xalqaro savdodagi aloqalarini rivojlantirish maqsadida Amir Temur Sheroz shahridan bir qism yahudiylarni Buxoroga joylashtirgan. XX asr boshlarida ham ushbu yahudiylar o'zlarining Amir Temur tomonidan ko'chirilganliklarini ta'kidlab Buxoroning "Mahallai ko'hna" guzarida istiqomat qilganlar[5, 76]. XVI asr manbalarida Mahallai ko'hnaning tilga olinishi va bu o'sha davr Buxoro shahri chekasida ekanligi sababli, ushbu mahallani XV asrda temuriylar davrida vujudga kelgan degan ma'lumotlarni O.A.Suxareva keltirib o'tgan[6, 87]. Keyinchalik yahudiylar ko'payib borib, "Mahallai nav", "Amirobod" mahallalariga ham ko'chib o'tganlar. Ammo, bu keyingi davrlarda sodir bo'lgan.

Amir Temur hukumronligi davrida Buxoro shahri o'zining kattaligi va savdo-iqtisodiy, siyosiy ahamiyati bilan Movarounnahrda eng katta shaharlardan biriga aylangandi. Amir Temur saoyida bo'lgan Ispan elchilari o'z yurtiga qaytishda Buxoro orqali qaytganlar. Ganseles Klavixo xotiralarida Samarqanddan qaytish 1404 yilning 21 noyabr kuniga to'g'ri kelganligi, 27 noyabrda Boyari (Buxoro) degan shaharga kelganliklari, shahar yalanglikda joylashgani, qal'a atrofi suv to'ldirilgan xandak bilan o'rab olingani, qo'rg'on yonidan daryo oqishi (ehtimol Buxoro shahridagi Shohrud kanali nazarda tutilgan bo'lsa kerak), shaharning bozorlari gavjumligi, savdo mollarining ko'pligiga oid fikr-mulohazalar keltirib o'tiladi[3, 209]. Klavixo Buxoroda don, bug'doy, go'sht, vino va turli-tuman hunarmandchilik mahsulotlariga boyligini yozib, elchilar bu shaharda o'zlari uchun kerakli barcha mahsulotlarni

olganliklari, jumladan otlar olganliklarini yozib qoldiragan[4, 273]. Shuningdek, Yevropa davlatlari elchilari Buxoroda xususida yozib qoldirgan ma'lumotlari u qadar ko'p bo'lmasada, Buxoro shahrida Amir Temur hukumronligi davrida xo'jalikning turli sohalari taraqqiy etib, xalqning turmush darajasi yaxshilangan deb xulosa chiqarishga asos bo'la oladigan ma'lumotlar mavjud. Masalan, elchilar Buxoro haqida ma'lumot yozib qoldirar ekan, Bokara (Buxoro) shahrida a'lo sifatli oltin ishlab chiqarilishi (ma'danlardan ajratib olinishi) xususidagi ma'lumotlar yuqoridagi xulosamizni tasdiqlaydi[1, 178]. Bu Buxoro Amir Temur davrida Movarounnahrning yirik iqtisodiy markazlaridan biri bo'lganligini tasdiqlaydi.

Amir Temur va Ulug'bek davrida Buxoro shahrining maydoni ham kengayib, unga yaqin atrofdagi yerlar yangi guzarlar sifatida qo'shib olinganligini tarixiy manba va adabiyotlar tasdiqlaydi. Qadimgi Buxoroning Iskandarxon guzari xususida yozib O.A.Suxareva guzarining (Imom va Samarqand darvoza oraliq'i) Amir Temur va keyinchalik Ulug'bek davrida qal'a devorini kengaytirish orqali shaharga qo'shilgan degan xulosalarni keltiradi. V.A.Shishkin bilan shaxsiy muloqotlarida shaharning bu hududidagi sopol qoldiqlari qadimgi davrlarga xos bo'lmaganligi bilan bog'liq fikrlarini ham keltirib o'tadi[5, 226]. XV asr oxiri-XVI asr boshlarida Buxoro shahrining chegaralari xususida fikr yuritib, uning g'arbiy qismi Ark qo'rg'oni bilan, sharqiy qismi esa, Kalobod (keyinchalik Qarshi darvozasi) darvozasi bilan chegaralangan deb keltirgan[6, 53]. Amir Temur va temuriylar davri shahar toponimikasini aniqlashda bu ma'lumotlar muhim ahamiyatga ega bo'lib hisoblanadi.

Tarixchi olim Em.F. Vul'fertning yozishicha, Buxoro Amir Temur davrida yirik shaharlardan biri bo'lgan. U kattaligi bo'yicha Samarqanddan qolishmagan degan ma'lumotlarni keltirib o'tgan. Shaharning ark qal'asi balandligi 12 metrni tashkil etib, Sharq va G'arb tomonida ikki darvozasi bo'lgan. 1405 yilda Amir Temur vafotidan keyin Buxoroda Xalil Sultonga qarshi kurashish maqsadida Buxoroga kelganlar. Temuriy shahzodalar Xalil Sultonga qarshi mudofa jarayonida shaharni ikki qismga bo'lib olganlar. G'arbiy qism va shu tomondagi darvozalarni Registon maydoni hududlarini Ibrohim Sulton, Sharq tomon masjidi Kalon hududlari mudofasi Mirzo Ulug'bek zimmasiga tushgan[2, 61]. Buxoro shahri qiyofasini tiklashda ushbu ma'lumot ham muhim ahamiyatga ega bo'lib hisoblanadi.

Xulosa qilib aytish mumkinki, Buxoro shahri Amir Temur va temuriylar davrida qayta tiklanib, o'zining avvalgi iqtisodiy va madaniy markaz sifatidagi mavqeiga erisha olgan. Poytaxt Samarqanddan so'ng Movarounnahrning ikkinchi markaziga aylangan.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Amir Temur Yevropa elchilari nigohida/Klavixu Rui de. Buyuk Amir Temur tarixi (1403-1406); U.Jo'raev. Sultoniya arxiepiskopi Ioann. Amir Temur va uning

saroyi haqida xotiralar. Tarj., B.Ermatov; Mas'ul muharrir A.X. Saidov – T.: G'afur Hulom nomidagi nashriyot-matbaa ijodiy uyi. – 208 b.

2. Vul'fert. Em.F. Buxarskaya provintsiya v sostave gosudarstva Amira Temura//Maveraunnaxr v epoxu Amira Temura: arxeologiya, istoriya, kul'tura. – T.: 2018. – S. 53-68.

3. Gonsales Rui De Klavixo. Samarqandga Amir Temur saroyiga sayohat kundaligi (1403-1406) [Text] Gonsales, Rui de Klavixo.; Mas'ul muharrir: Muhammad Ali; so'zboshi va izohlar muallifi M.Safarov; Tarj. O.Tog'ayev. – T.: Ozbekiston, 2010. – 264 b.

4. Rui Gonsales Klavixo. Dnevnik puteshestviya ko dvoru Timura v Samarkand. V 1403-1406 gg. Podlinnyy tekst s perevodom i primechaniyami, sostavlenным pod redaktsieyu I.I. Sreznevskago. – Sankpeterburgyu Tipografiya imperatorskoy Akademii Nauk. 1881. – S. 344.//Turkestanskiy sbornik. Tom. 273. – 456 s.

5. Suxareva O.A. Kvartal'naya Obshchina pozdnefeodal'nogo goroda Buxary (v svyazi s istoriey kvartalov). – M.: Nauka, 1976. – 353 s.

6. Suxareva O.A. K istorii gorodov Buxarskogo xanstva (istoriko-etnograficheskix ocherki) – T.: Izdatel'stvo akademii nauk Uzbekskoy SSR, 1958. – 145 s.

7. Fazlullax Rashid-ad din. Djami-at-tavarix. – Baku: Nagyl Yevi 2011. – 540 s. Yakubovskiy, A.Yu. Samarkand pri Timure i Timuridax. - L.: 1993. - 67 s.

9. J Majidov. XX asr boshlarida Eron matbuotining Turkiston va Buxoroga tarqalishi: Turkiston to'plami materiallari asosida. Центр научных публикаций (buxdu. uz) 6 (2)

10. М Орзиев.РОССИЯ ПРОТЕКТОРАТИ ЎРНАТИЛИШ ЖАРАЁНИДА БУХОРО АМИРЛИГИ ВА УСМОНЛИ ТУРК ДАВЛАТИ МУНОСАБАТЛАРИРОССИЯ ПРОТЕКТОРАТИ ЎРНАТИЛИШ ЖАРАЁНИДА БУХОРО АМИРЛИГИ ВА УСМОНЛИ ТУРК ДАВЛАТИ ...Центр научных публикаций (buxdu. uz) 8 (8).

11. М Орзиев. О аспектах политической деятельности Захириддина Мухаммада Бабура, связанных с Бухарой. Центр научных публикаций (buxdu. uz) 8 (8)

12. М Орзиев Амир темур сиёсий фаолияти ва бухоро уламолари. Центр научных публикаций (buxdu. uz) 8 (8)

13. М Орзиев О роли Бухары в развитии науки и культуры в период правления Амира Темура и Темуридов. Центр научных публикаций (buxdu. uz) 8 (8).

14. М Орзиев. «ТУРКИСТОН ТЎПЛАМИ» ДА АФҒОН ТУРКИСТОНИ БЕКЛИКЛАРИНИНГ СИЁСИЙ ТАРИХИГА ОИД АЙРИМ МАЪЛУМОТЛАР (XVIII-XIX асрлар) Центр научных публикаций (buxdu. uz) 8 (8).

15. М Орзиев. Афғонистон давлатининг ташкил топиши ва хviii аср иккинчи ярмида бухоро-афғон муносабатлари. Центр научных публикаций (buxdu. uz) 8 (8).

16. М Орзиев. Мўғуллар истилоси ва темурийлар даврида динлараро муносабат

17. М Орзиев. История пограничных конфликтов между государствами Бухары и Афганистана во второй половине XVIII в. Центр научных публикаций (buxdu. uz) 8 (8).

18. М Орзиев. Россия защитники о'рнатилиши джарайонида Бухаро амирлиги ва Усмонли Тюрк давлати муносабатлари: Россия истилоси даврида Бухаро давлати ва Усмониёлар муносабатлари манба ва ... Центр научных публикаций (buxdu. uz) 8 (8).

19. Орзиев М. РОССИЙСКО-БРИТАНСКОЕ СОГЛАШЕНИЕ ОБ ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКОЙ ЖИЗНИ АФГАНИСТАНА ПОСЛЕДСТВИЯ. Центр научных публикаций (buxdu. uz) 8 (8).

20. Орзиев М БУХОРО УЛАМОЛАРИ ВА УЛАРНИНГ АМИР ТЕМУР СИЁСИЙ ФАОЛИЯТИГА ТАЪСИРИ ХУСУСИДА... Центр научных публикаций (buxdu. uz) 8 (8).

21. М Орзиев. ПОЛИТИЧЕСКАЯ ИСТОРИЯ УЗБЕКСКИХ КНЯЖЕСТВ ЮЖНО-ТУРКЕСТАНСКОЙ ОБЛАСТИ В ПЕРВОЙ ПОЛОВИНЕ XIX ВЕКА. Центр научных публикаций (buxdu. uz) 8 (8).

22. J Majidov. Наземный и воздушный транспорт в СССР. Центр научных публикаций (buxdu. uz) 1 (1)

23. J Majidov. Основные направления образовательного комплекса на основе экономико-математического моделирования. Архив Научных Публикаций JSPI

24. J Majidov. XX аср 70-йилларининг 2-ярмида Бухорода телефон хизмати хусусида. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz) 6 (2)

25. J Majidov. Бухоро халқ совет республикасида куруқлик ва ҳаво транспорти: ечим ва муаммолар. Центр научных публикаций (buxdu. uz) 8 (8)

26. MJ Jalilovich. TRANSPORT AND ROAD CONSTRUCTION ISSUES IN BUKHARA. ACADEMICIA An International Multidisciplinary ...